

**UCHWAŁA NR XXVII/195/2021
RADY MIASTA LUBARTÓW**

z dnia 29 stycznia 2021 r.

**w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 r. poz.713 i 1378) oraz art. 4¹ ust 1, 2, 5 i art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 i 1818, z 2020 r., poz. 1492) oraz art. 10 ust. 1, 2, 3, 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050) Rada Miasta uchwała, co następuje:

§ 1. Uchwała Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta

Grzegorz Gregorowicz

**Miejski Program
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021**

Spis treści

Lp	Numer	Nazwa zagadnienia	Strona
1.	1	Wprowadzenie	2
2.	2	Statystyka	2-4
	2.1.	Elementy statystyczne dotyczące celów Programu	2-4
	2.1.1.	Pomoc dla osób uzależnionych	2-3
	2.1.2.	Pomoc społeczna	3
	2.1.3.	Przemoc w rodzinie	3
	2.1.4.	Nietrzeźwość	3-4
	2.1.5.	Rynek alkoholowy	4
	2.2	Rekomendacje działań profilaktycznych adresowanych do osób dorosłych	4
	2.2.1	Alkohol	4
	2.2.2	Narkotyki	4
	2.2.3	Przemoc	4
	2.3	Rekomendacje działań profilaktycznych adresowane do dzieci i młodzieży	4-5
	2.3.1	Alkohol	4-5
	2.3.2	Narkotyki	5
	2.3.3	Przemoc rówieśnicza	5
	2.3.4	Przemoc domowa	5
3.	3	Cele i zadania Programu	6-11
	3.1.	Cel główny Programu	6
	3.2.	Obszary realizowanego Programu	6
	3.3.	Cele szczegółowe	7-11
4.	4	Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	11-12
	4.1	Zadania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	11-12
	4.2	Wynagrodzenie członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	12
5.	5	Realizacja Programu	12-13
6.	6	Monitoring i ewaluacja Programu	13
7.	7	Plan wydatków budżetowych na 2021r.	13-14

1. Wprowadzenie

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021 określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków oraz stanowi część Polityki Społecznej Lubartowa.

Zadania zawarte w Programie i sposoby ich realizacji, dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych form pracy w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe. Zadania te finansowane będą ze środków pozyskanych z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, które stanowią dodatkowe dochody miasta przeznaczone na profilaktykę w danym obszarze.

Zgodnie z rekomendacjami Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Program powinien stanowić najlepiej dostosowaną do warunków lokalnych odpowiedź na problemy związane z piciem alkoholu i zażywaniem narkotyków z uwzględnieniem ich środowiskowej specyfiki. W tym celu, co dwa lata powinna być przeprowadzana diagnoza problemów społecznych. Niestety takiej diagnozy nie udało się wykonać w 2020 r. ze względu na epidemię wywołaną wirusem COVID-19. Niniejszy Program napisany został w oparciu o dane statystyczne z 2019 r. oraz inne dostępne dane i jest w znacznej mierze kontynuacją programów lat ubiegłych.

Przeprowadzenie diagnozy zagrożeń społecznych planowane jest w 2021r. Celem badania będzie przedstawienie wybranych problemów społecznych dotyczących dzieci i młodzież szkolną oraz dorosłych mieszkańców Lubartowa, w oparciu o statystyki dotyczące problemów uczniów oraz dorosłych mieszkańców, wypowiedzi pracowników instytucjonalnych i NGO, nauczycieli oraz rodziców. Koncepcja badania uwzględniać będzie zapewnienie trafności i rzetelności planowanych działań, pozyskania informacji z różnych środowisk oraz dokonania ich analizy.

W badaniach weźmie udział ok. 2000 osób.

Przeprowadzona diagnoza oraz analiza danych umożliwi:

- 1) Rozpoznanie sytuacji dorosłych mieszkańców miasta, ich opinii i postaw względem wybranych problemów społecznych.
- 2) Zapoznanie z problemami uczniów w zakresie postaw i doświadczeń związanych z zagrożeniem alkoholem, narkotykami, papierosami oraz przemocą rówieśniczą lub domową, a także oceny poczucia bezpieczeństwa wśród wybranych osób.
- 3) Poznanie doświadczeń pracowników instytucjonalnych oraz NGO, a także nauczycieli i rodziców w celu pogłębienia wyników badania i poznania szerszego kontekstu występujących w mieście problemów.

2. Statystyka

2.1. Elementy statystyczne dotyczące celów Programu

2.1.1. Pomoc dla osób uzależnionych

Osoby uzależnione od alkoholu oraz ich rodziny otrzymują wsparcie m.in. od Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubartowie. Komisja działa na podstawie przepisów Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W jej skład wchodzi 8 osób posiadających przeszkolenie z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Jest to grupa z różnych instytucji łącząca swoje zasoby (w tym wiedzę, umiejętności oraz instytucjonalne możliwości) na zasadzie systemowej współpracy, w celu niesienia pomocy osobom dotkniętym uzależnieniami, pijącymi szkodliwie oraz ich rodzinom. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych objęła pomocą rodziny w ramach grup roboczych. Wobec osób nadużywających alkoholu najczęściej stosowano łagodne środki oddziaływania – z 67 takimi osobami przeprowadzono rozmowy interwencyjno-motywuujące. 55 osób wymagało podjęcia czynności zmierzających do orzeczenia zastosowania obowiązku poddania się leczeniu, a 47 – wniosku do sądu o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego.

W mieście prowadzony jest także punkt konsultacyjno-informacyjnych dla osób z problemem alkoholowym. W 2019 r. skorzystało z niego 73 osoby, udzielono łącznie 297 porad (co oznacza, że każda z osób, która zgłosiła się do punktu, skorzystała z pomocy co najmniej czterokrotnie w ciągu roku).

Bardzo dużą rolę w wspieraniu w trzeźwości osób uzależnionych od alkoholu odgrywają organizacje pozarządowe. W 2019 r. w Lubartowie działały dwa stowarzyszenia zajmujące się tą problematyką.

Stowarzyszenie Klub Abstynenta „Nadzieja” i Stowarzyszenie „Odnowa”. W ramach pracy stowarzyszenia zorganizowały szereg spotkań terapeutycznych, terapii grupowych, indywidualnych, zajęć socjoterapeutycznych warsztatów trzeźwościowych. Były organizowane indywidualne wsparcia psychologów, terapeutów. Z tej formy pomocy skorzystało ok. 150 uzależnionych lub współuzależnionych. Z pomocy terapeuty ds. Narkomanii skorzystało 5 osób.

Na terenie Lubartowa funkcjonuje szereg placówek, w których osoby borykające się z problemem uzależnień mogą uzyskać pomoc:

- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie;
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej;
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Klub Abstynenta „Nadzieja”;
- Stowarzyszenie Klub Abstynenta „Odnowa”;
- Koła trzeźwości przy kościołach parafialnych.

2.1.2. Pomoc społeczna

Swoistym wskaźnikiem uzupełniającym w diagnozie problemu alkoholowego mogą okazać się dane z MOPS. W 2019 roku z powodu alkoholizmu przyznano zasiłek 53 rodzinom, w których liczba osób wynosiła 72. Z powodu narkomanii przyznano zasiłek 2 rodzinom, w których liczba osób wynosiła 2. Zasiłek przyznano także 75 rodzinom, w których występowała przemoc w rodzinie. Liczba osób w tych rodzinach wynosiła 234. Można zauważyć, że istotną liczbę klientów ośrodka stanowią osoby uzależnione od alkoholu. W 2019 r. pracę socjalną podjęto na rzecz 53 gospodarstw domowych dotkniętych problemem alkoholizmu oraz 75 rodzin, w których występowała przemoc domowa. Realizowano w tych rodzinach indywidualne plany pomocy ustalone w ramach procedury „Niebieskiej Karty”. Monitorowano sytuację socjalno bytową osób dotkniętych problemem przemocy w rodzinie.

2.1.3. Przemoc w rodzinie

Z danych uzyskanych z Zespołu Interdyscyplinarnego Miasta Lubartów wynika, że w roku 2019 na terenie miasta zostało wszczętych przez podmioty uprawnione 40 procedur „Niebieskiej Karty”, przy czym w większości przypadków podmiotami wszczynającymi była Policja i MOPS. Pozostałe instytucje wszczywały procedury w sporadycznych przypadkach.

W 37 przypadkach kontynuowana była praca z osobami, którym została założona „Niebieska Karta” w latach ubiegłych.

Znacząca jest informacja dotycząca osób zgłaszających podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie. W większości przypadków osobą zgłaszającą była ofiara przemocy, a tylko w kilku przypadkach problem został zgłoszony przez przedstawiciela instytucji. Najbliższe otoczenie niezwykle rzadko zgłasza problem z wielu powodów np. obawa przed konsekwencjami, niechęcią do angażowania się w czyjeś życie, obawą przed reakcją rodziny w której występuje problem. W rodzinach objętych procedurą „Niebieskiej Karty” dominuje przemoc psychiczna i fizyczna. Sporadycznie występuje przemoc finansowa czy seksualna.

Najczęstszą przyczyną przemocy jest zachowanie się osób w stanie nietrzeźwości.

W 2019 r. podjęto 18 interwencji weryfikujących podejrzenie występowania przemocy oraz jedną w sytuacji bezpośredniego zagrożenia dla życia i zdrowia dziecka.

Analizując sytuację ekonomiczną rodzin objętych procedurą „Niebieskiej Karty”, zauważyć można fakt, że problem dotyczy w zdecydowanej większości środowisk spoza systemu pomocy społecznej (77 rodzin). 75 rodzin objętych było pomocą finansową. Można wysunąć wniosek, że zła sytuacja ekonomiczna jest jednym z bezpośrednich czynników występowania przemocy w rodzinie.

2.1.4. Nietrzeźwość

Z danych przedstawionych przez Komendanta Powiatowego Policji w informacji o stanie bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie miasta Lubartów za 2019 r. wynika, że policjanci wykonujący czynności w związku z zjawiskiem przemocy w rodzinie udzielali pomocy i porad ofiarom przestępstw. Wszczęto 35 postępowań przygotowawczych w związku z podejrzeniem stosowania przemocy w rodzinie. W większości

przypadków osoby stosujące przemoc były pod wpływem alkoholu. Z 16 przestępstw ujawnionych na terenie Lubartowa, 15 z nich to posiadanie środków narkotycznych, 1 ujawnione przestępstwo dotyczyło kierowania samochodem pod wpływem narkotyków. Niepokojącym zjawiskiem, jest kierowanie pojazdem pod wpływem alkoholu. W 2019 r. ujawniono 32 nietrzeźwych kierującymi pojazdami. Policjanci skierowali do sądu 17 wniosków o ukaranie w związku z piciem alkoholu w miejscach niedozwolonych. Mieszkańcy Lubartowa wykonali 114 zgłoszeń w związku z piciem alkoholu w niedozwolonych miejscach.

2.1.5. Rynek alkoholowy

W 2019 r. łączny limit zezwoleń na sprzedaż alkoholu wynosił 180, z czego 141 zezwoleń dotyczyło zezwoleń na sprzedaż alkoholu do spożycia poza miejscem sprzedaży, a 39 przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży. W 2019 r. funkcjonowało na terenie Lubartowa 45 punktów detalicznych sprzedaży napojów alkoholowych oraz 16 punktów gastronomicznych. W 2019 r. wydano ogółem 47 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Wartość sprzedanego alkoholu w 2019 roku wyniosła 27 144 184 zł.

W 2019 r. w Lubartowie nie wydano żadnej decyzji w sprawie cofnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Wydano 12 decyzji o wygaśnięciu zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. W 2019 r. MKRPA przeprowadziła 35 kontroli punktów sprzedaży alkoholu.

2.2 Rekomendacje działań profilaktycznych, adresowanych do osób dorosłych

2.2.1. Alkohol

Zaleca się przeprowadzenie kampanii informacyjnej (na poziomie profilaktyki) dotyczącej negatywnych skutków nadużywania alkoholu na wielu płaszczyznach życia mieszkańców.

Inicjowanie współpracy pomiędzy instytucjami oraz organizacjami działającymi w obszarze uzależnień, a przede wszystkim podnoszenie kompetencji kadry zatrudnionych specjalistów (poprzez szkolenia, kursy dokształcające itd).

Zaleca się nawiązanie kontaktu z stowarzyszeniami w celu zachęcenia do zaangażowania się lub zorganizowania kampanii społecznej promującej zdrowy styl życia w ciąży oraz uświadamiającej skutki spożywania alkoholu w trakcie ciąży na rozwój dziecka.

Zaleca się zwrócenie uwagi na problem prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu czy innych środków psychotropowych.

2.2.2. Narkotyki

Zaleca się wprowadzenie działań na poziomie profilaktyki uniwersalnej. Działania z zakresu profilaktyki narkotyków i dopalaczy powinny obejmować szerokie grupy mieszkańców: dzieci i młodzież (w celu kształtowania prawidłowych postaw oraz świadomości względem istniejących zagrożeń społecznych), dorosłych mieszkańców oraz służby pomocowe. Rekomenduje się stałe monitorowanie nasilenia zjawiska z uwzględnieniem badań pod kątem środków psychoaktywnych w przyszłości.

2.2.3. Przemoc

Podobnie, jak w poprzednich przypadkach zaleca się objęcie działaniami profilaktycznymi nie tylko dorosłych mieszkańców miasta, ale również dzieci i młodzież oraz służby pomocowe.

Dla wszystkich mieszkańców rekomenduje się przeprowadzenie (w atrakcyjnej dla nich formie) warsztatów z komunikacji interpersonalnej, na których będą mieli możliwość popracowania nad kontrolą swojego zachowania oraz nauczania się zachowań asertywnych.

Kolejnym krokiem w kierunku pozytywnych zmian może być zwrócenie szczególnej uwagi na wsparcie kadry pracującej w instytucjach pomocowych, w zakresie rozwijania ich kompetencji i umiejętności.

Dodatkowo zaleca się przeprowadzenie kampanii społecznej w dowolnej postaci. Kampania społeczna powinna uwzględniać założenia strategii edukacyjnej.

Zaleca się także udostępnianie w często uczęszczanych miejscach konkretnych informacji (adresów, numerów telefonów), gdzie można szukać pomocy w razie doświadczania przemocy lub poczucia zagrożenia.

2.3. Rekomendacje działań profilaktycznych, adresowanych do dzieci i młodzieży

2.3.1. Alkohol

Rekomenduje się podjęcie działań o możliwie najszerszym spektrum działania, docierającym do wszystkich dzieci i młodzieży w mieście, w celu obniżenia liczby uczniów inicjujących we wczesnych latach picie alkoholu. Skuteczne mogą okazać się np. profilaktyczne godziny wychowawcze, w czasie których opiekunowie będą podejmować działania profilaktyczne: realizacja rekomendowanych programów, wykorzystanie źródeł multimedialnych, spotkania z ekspertami np. osobami pracującymi z uzależnionymi.

Zaleca się działania informacyjne dotyczące podwyższenia świadomości dzieci i młodzieży na temat instytucji. Konieczne jest umieszczenie w miejscach widocznych – w szkołach, ośrodkach zdrowia i innych punktach centralnych miasta plakatów oraz ulotek i broszur edukujących w zakresie szkodliwości i skutków picia alkoholu oraz adresów miejsc, w których młodzi mogą szukać pomocy.

Rekomenduje się szkolenie dla rodziców (np. w czasie wywiadówek) w zakresie reagowania w przypadku spożywania alkoholu przez dziecko. Warto skorzystać z darmowego przewodnika *Jak rozmawiać z dzieckiem o alkoholu?* Dostępnego na stronie trzymajpion.pl. Istotne jest dotarcie do jak największej liczby rodziców.

Rekomenduje się szkolenia dla pracowników świetlic specjalistycznych. Istotne jest podnoszenie kompetencji celem zwiększenia efektywności działań.

2.3.2. Narkotyki

Rekomenduje się przeprowadzenie kampanii edukacyjnej dla młodzieży o negatywnym wpływie substancji psychoaktywnych. Warto umieścić plakaty, broszury i ulotki w punktach strategicznych, centralnych w mieście.

Realizowanie w szkołach programów będących programami profilaktyki uniwersalnej adresowanymi do uczniów, rekomendowanych przez PARPA.

Istotnym jest zorganizowanie szkolenia dla rodziców w zakresie rozpoznawania i reagowania w przypadku zażywania przez dzieci substancji psychoaktywnych. Warto skorzystać z poradni narkotykowej online.

Rekomenduje się skorzystanie z programu *Fred goes net* – to program profilaktyki selektywnej, którego adresatami są młode osoby w wieku 14-21 lat, które używają substancji psychoaktywnych w sposób okazjonalny lub szkodliwy.

Szkolenie kadr – pracowników socjalnych, nauczycieli, terapeutów w zakresie pracy z osobami zażywającymi narkotyki w sposób okazjonalny lub szkodliwy.

2.3.3. Przemoc rówieśnicza

Rekomenduje się podjęcie działań profilaktycznych na poziomie uniwersalnym, aby zmniejszyć ryzyko pojawienia się zachowań przemocowych u dzieci i młodzieży.

Zaleca się przeprowadzić zajęcia zgodne z rekomendowanym przez PARPA programem rozwoju psychospołecznego dzieci nie lubianych przez rówieśników z powodu zachowań antyspołecznych.

Rekomenduje się stworzenie przez szkoły programów rówieśniczych, jak *Pomoc koleżeńska w nauce*, *Rówieśniczy doradcy*, czy *Rówieśniczy mediatorzy*, mające na celu integrację oraz zniwelowanie barier występujących między uczniami – przedstawicielami różnych grup społecznych.

Rekomenduje się szkolenia dla rodziców z zakresu problematyki agresji i przemocy, udzielania uczniom wsparcia, uczenia umiejętności psychologicznych i społecznych, podejmowania interwencji profilaktycznych, reagowania w sytuacjach kryzysowych.

2.3.4. Przemoc domowa

Rekomenduje się przeprowadzenie warsztatów, zakrojonych na szeroką skalę dla dzieci i ich rodziców, z zakresu *Porozumienia bez przemocy*.

Istotne jest, aby nauczyciele w szkołach byli czujni i gdy zauważą objawy przemocy u dziecka otoczyli go opieką i wszczęli odpowiednie działania.

Inną formą działań korzystnie wpływających na poprawę skuteczności i efektywności prowadzonych działań profilaktycznych jest inicjowanie współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze uzależnień, oprócz podnoszenia kompetencji i kwalifikacji kadry specjalistów, rekomenduje się również angażowanie tych podmiotów w prowadzone kampanie społeczne i działalności edukacyjne na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom. Rekomenduje się zapewnienie ogólnodostępnej pomocy terapeutycznej dla dzieci doświadczających przemocy.

3. Cele i zadania Programu

3.1. Cel główny Programu

Głównym celem Programu jest zmniejszanie rozmiarów zjawiska uzależnienia od alkoholu i narkotyków oraz przeciwdziałanie problemom związanym z wyżej wymienionymi uzależnieniami.

Pamiętać należy, że poziom używania alkoholu i narkotyków nie musi być związany z polityką wobec tych substancji – jest uzależniony od wielu zmiennych, jak np. poziomu rozwarstwienia społecznego, sytuacji gospodarczej kraju, poziomu stresu wśród mieszkańców danej miejscowości. Wiadomo też, że szkodliwe używanie wyżej wymienionych substancji oraz uzależnianie się od nich jest silnie skorelowane m.in. z biedą, wykluczeniem społecznym oraz chorobami psychicznymi, izolacji społecznej.

Realizowane w ramach Programu działania powinny być ukierunkowane na konkretne problemy (alkohol, narkotyki, przemoc) i być kierowane do konkretnych środowisk, grup wiekowych. Powinny mieć one perspektywę kontynuacji i zawierać ewaluację.

3.2. Obszary realizowanego Programu

Cel główny realizowany będzie w szczególności w następujących obszarach:

- 1) profilaktyki uniwersalnej – adresowanej do wszystkich mieszkańców (dzieci, młodzieży i dorosłych) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu i narkotyków;
- 2) profilaktyki selektywnej – adresowanej do grup o podwyższonym ryzyku wystąpienia problemów związanych z używaniem alkoholu i narkotyków;
- 3) profilaktyki wskazującej – adresowanej do grup lub osób, które demonstrują wczesne symptomy problemów związanych z używaniem alkoholu i narkotyków, ale nie spełniają kryteriów diagnostycznych picia szkodliwego lub uzależnienia; redukcja szkód;
- 4) terapii – obejmującej osoby wymagające specjalistycznej pomocy w związku z uzależnieniem od alkoholu i narkotyków; realizacja programów terapeutycznych dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu i narkotyków;
- 5) rehabilitacji – realizacja programu readaptacji poprzez wsparcie psychologiczne, socjalne i społeczne oraz wspieranie działalności środowisk abstynenckich;
- 6) ogólnodostępnej bazy rekreacyjno – sportowej;
- 7) badań i monitoringu prowadzonych działań.

3.3. Cele szczegółowe definiują poniższe tabele

Cel 1: Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii			
Zadania szczegółowe	Wskaźniki osiągnięcia celu	Realizatorzy zadań	Uwagi/ rekomendacje
1. Realizacja w szkołach programów profilaktyki uniwersalnej z zachowaniem standardów jakości pierwszorzędowych programów profilaktycznych, opracowanych przez Rady Pedagogiczne i Rady Rodziców	·liczba programów ·liczba odbiorców ·liczba placówek realizujących programy	·organizacje pozarządowe ·placówki oświatowe ·inne instytucje i jednostki	Rekomendowane jest upowszechnianie i wdrażanie programów o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności adresowanych do dzieci, młodzieży, nauczycieli i rodziców, które biorą pod uwagę wspólne czynniki chroniące i czynniki ryzyka używania alkoholu i narkotyków, w szczególności zalecanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego.
2. Realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych i rekreacyjno – turystycznych z programem profilaktyki	·liczba zajęć ·liczba odbiorców ·liczba jednostek realizujących pozalekcyjne zajęcia sportowe	·organizacje pozarządowe, kluby sportowe ·placówki oświatowe ·inne instytucje i jednostki	Rekomendowane jest organizowanie i prowadzenie zajęć w tym zajęć sportowo – rekreacyjnych w okresie wolnym od zajęć lekcyjnych.
3. Realizacja programów profilaktyki selektywnej i środowiskowej o udowodnionej skuteczności lub gwarantujących satysfakcjonujący poziom realizacji wyznaczonych celów	·liczba programów ·liczba odbiorców ·liczba jednostek realizujących programy	·organizacje pozarządowe ·inne instytucje i jednostki	Rekomendowane jest poszerzanie i udoskonalanie oferty i wspieranie programów o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, adresowanych do środowisk, w których występuje problem uzależnienia od alkoholu i narkotyków lub zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i narkotyków, w szczególności dzieci i młodzieży oraz osób używających alkoholu i narkotyków w sposób okazjonalny.
4. Realizacja środowiskowych programów profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży	·liczba programów ·liczba odbiorców ·liczba jednostek realizujących programy	·organizacje pozarządowe ·inne instytucje i jednostki	Należy zadbać, aby projekt był szczegółowo opisany i zaplanowany oraz by jego skuteczność była poddawana ocenie. Rekomendowane jest finansowanie działań długofalowych i systematycznych, kierowanych w szczególności do dzieci ze środowisk zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i narkotyków Program może być prowadzony w formie zajęć stacjonarnych lub on-line. Rekomendowana jest realizacja profilaktyki środowiskowej w postaci programów liderów

			rówieśniczych kierowanych do uczniów szkół średnich.
5. Realizacja spektakli profilaktyczno-edukacyjnych dla dzieci i młodzieży z włączeniem osób dorosłych (rodziców, nauczycieli)	<ul style="list-style-type: none"> ·liczba spektakli ·liczba odbiorców – uczestników bezpośrednich ·liczba odbiorców – widzów ·liczba jednostek realizujących programy 	<ul style="list-style-type: none"> ·organizacje pozarządowe ·placówki oświatowe i kulturalne ·inne instytucje i jednostki 	Rekomendowane jest włączenie dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i narkotyków w proces powstania spektaklu (np. opracowanie scenariusza, przygotowanie scenografii, kostiumów, itp., warsztaty teatralne, udział w próbach do spektaklu, występy na scenie). Bardzo ważnym elementem jest dostosowanie grup wiekowych do danego spektaklu.
6. Informowanie o dostępności usług terapeutycznych i pomocowych dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz ich rodzin, a także prowadzenie powszechnej edukacji w zakresie wiedzy o szkodliwości alkoholu i narkotyków – kontynuacja działań	<ul style="list-style-type: none"> ·liczba publikacji i materiałów edukacyjno - informacyjnych ·liczba programów/kampanii ·liczba odbiorców 	<ul style="list-style-type: none"> ·Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ·organizacje pozarządowe ·inne instytucje i jednostki 	Rekomendowana jest aktywna współpraca z lokalnymi i regionalnymi mediami w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień od alkoholu i narkotyków. Należy zadbać o budowanie lokalnych koalicji na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień od alkoholu i narkotyków oraz nagłaśnianie tych poczynań przy okazji różnych wydarzeń w mieście. Zadanie realizowane będzie m.in. poprzez: - udział w ogólnopolskich oraz lokalnych kampaniach i akcjach informacyjno-edukacyjnych, skierowanych do różnych grup odbiorców m.in. dzieci i młodzieży, rodzin, oraz seniorów (konferencje, szkolenia, warsztaty, eventy); - wykonanie i zakup materiałów profilaktycznych: prasa i książki specjalistyczne, broszury, plakaty, druki ulotne, nagrody w konkursach i zawodach oraz inne materiały informacyjne, edukacyjne i promocyjne; - bieżącą aktualizację i udostępnianie baz danych placówek leczniczych i pomocowych.
7. Diagnozowanie i stałe monitorowanie problemów uzależnień od alkoholu i narkotyków oraz badanie efektywności lokalnych działań podejmowanych w ramach Programu	<ul style="list-style-type: none"> ·liczba diagnoz i raportów, badań, ekspertyz, opinii 	<ul style="list-style-type: none"> ·Pełnomocnik Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii ·organizacje pozarządowe ·inne instytucje 	Należy dokonać diagnozy zagrożeń społecznych. Umożliwi to sprawdzanie, czy zakładane zmiany rzeczywiście zachodzą i w jakim kierunku zmierzają. Należy sprawdzać, czy zrealizowano zakładane cele profilaktyczne i w jakim zakresie, co ułatwiło i co utrudniało realizację danych

		i jednostki	oddziaływań pomocowych. Kontrola umożliwi podjęcie decyzji o zakończeniu oddziaływania, jego kontynuacji lub wprowadzeniu korekt do Programu podnoszących jego jakość.
8. Modernizacja bazy rekreacyjno sportowe	·liczba obiektów	·MOSIR	Rekomendowana jest modernizacja basenu.

Cel 2: Prowadzenie bieżącej pracy w obszarze uzależnień od alkoholu i narkotyków poprzez: terapię, redukcję szkód, reintegrację oraz socjoterapię			
1. Realizacja programów profilaktyczno-interwencyjnych, korekcyjno – pomocowych skierowanych do osób pijących ryzykownie lub szkodliwie, eksperymentujących z narkotykami oraz uzależnionych od alkoholu i narkotyków (profilaktyka wskazująca i programy redukcji szkód)	·liczba programów ·liczba uczestników programów	·organizacje pozarządowe ·inne instytucje i jednostki	Rekomendowane jest poszerzanie i udoskonalanie oferty i wspieranie realizacji programów profilaktyki wskazującej o naukowych podstawach lub potwierdzonej skuteczności adresowanych, w tym w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i zdrowia psychicznego. W ramach zadania rekomendowana jest realizacja programów skierowanych do osób, które prowadziły pojazdy, będąc pod wpływem alkoholu.
2. Prowadzenie zajęć i programów socjoterapeutycznych lub opiekuńczo – wychowawczych dla dzieci i młodzieży z rodzin, w których występuje problem uzależnienia od alkoholu i narkotyków, lub zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i narkotyków, z możliwością organizowania obozów socjoterapeutycznych	·liczba programów ·liczba zajęć ·liczba placówek realizujących zajęcia ·liczba odbiorców	·organizacje pozarządowe ·inne instytucje i jednostki	Programy powinny opierać się na pisemnych konspektach do poszczególnych, zaplanowanych do realizacji zajęć. W ich ramach możliwe jest prowadzenie różnorodnych programów rozwojowych dla dzieci (np. teatralnych, komputerowych, tanecznych, sportowych). Wycieczki, rajdy itp. socjoterapeutyczne powinny być integralnym elementem i stanowić uzupełnienie pracy z dziećmi i młodzieżą.
3. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez wspieranie klubów abstynenta oraz innych form działań pomocowych poza terapią, których odbiorcami są osoby uzależnione od alkoholu i narkotyków oraz ich rodziny	·liczba klubów abstynenta ·liczba grup samopomocowych ·liczba odbiorców	·organizacje pozarządowe ·inne instytucje i jednostki	Zadanie powinno być ewaluowane przez kluby i stowarzyszenia pod kątem reguł postępowania zawartych w „standardach działań stowarzyszeń abstynenckich”. Rekomendowane są działania prowadzone w formie całorocznej. Wycieczki, rajdy itp. terapeutyczne powinny być integralnym elementem i stanowić uzupełnienie pracy.
4. Realizacja programów pomocy psychologicznej i psychoterapii terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu oraz narkotyków	·liczba programów ·liczba odbiorców ·rodzaje programów terapeutycznych ·liczba	·ośrodki terapeutyczne ·inne instytucje i jednostki	Bardzo ważne jest, aby w leczeniu, poza terapią grupową, zagwarantować pacjentom systematyczne sesje psychoterapii indywidualnej. Terapia uzależnień jest świadczeniem leczniczym

	wykwalifikowanej kadry		finansowanych przez NFZ.
5. Prowadzenie punktów konsultacyjnych i pomocowych dla osób uzależnionych, współuzależnionych od alkoholu i narkotyków, a także dla osób doświadczających przemocy i stosujących przemoc	·liczba punktów konsultacyjnych i pomocowych ·liczba udzielonych świadczeń ·liczba odbiorców	·organizacje pozarządowe ·inne instytucje i jednostki	Bardzo ważne jest, aby zadanie realizowane było przez doświadczoną kadre, przeszkoloną w zakresie udzielania pomocy psychologicznej, posiadającą m.in. umiejętności w obszarze nawiązywania kontaktu, przeprowadzania interwencji kryzysowej, udzielenia wsparcia, motywowania i poradnictwa.

Cel 3: Wzmacnianie kompetencji instytucji i osób odpowiedzialnych za realizację działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień od alkoholu i narkotyków			
1. Tworzenie forów współpracy i wymiany informacji dla instytucji i osób zajmujących się realizacją zadań wynikających z Programu (np. w formie spotkań pedagogów szkolnych z Pełnomocnikiem Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii, członkami MKRPA, oraz innych instytucji realizujących Program) – kontynuacja działań	·liczba forów ·liczba spotkań ·liczba wspólnych inicjatyw ·liczba zaangażowanych podmiotów	·Pełnomocnik Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii ·Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ·Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej ·Policja ·placówki oświatowe ·organizacje pozarządowe ·inne instytucje i jednostki	Współpraca powinna polegać na wymianie informacji, konsultacjach, wspólnych inicjatywach na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień od alkoholu i narkotyków. Cykliczne i częste kontrole miejsc publicznych, w których spożywany jest alkohol(np. park, plac przy ul. Rynek II itp.) Im więcej podmiotów zaangażowanych we współpracę, tym lepiej.
2. Wpieranie edukacji osób pracujących zawodowo w systemie rozwiązywania problemów uzależnień od alkoholu i narkotyków poprzez dofinansowanie szkoleń, zakup specjalistycznych opracowań, czasopism, publikacji, materiałów multimedialnych, itp.	·liczba szkoleń ·liczba zakupionych materiałów ·liczba odbiorców	·Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ·organizacje pozarządowe ·inne instytucje i jednostki	Systematyczne podnoszenie i wzmacnianie kompetencji osób zajmujących się rozwiązywaniem problemów uzależnień od alkoholu i narkotyków będzie pozytywnie wpływać na jakość świadczonych usług.
3. Szkolenia dla członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	·liczba szkoleń ·liczba odbiorców	·Pełnomocnik Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii ·Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Ważne jest stałe doszkadzanie osób zajmujących się profilaktyką uzależnień od alkoholu i narkotyków oraz podnoszenie ich kompetencji zawodowych.
4. Prowadzenie szkoleń, kursów specjalistycznych z dziećmi oraz	·liczba szkoleń/ kursów	·placówki oświatowe ·świetlice środowiskowe	Ważne jest rozwijanie umiejętności

młodzieżą w zakresie pracy profilaktycznej, dotyczącej alkoholu i narkotyków,	·liczba odbiorców	·organizacje pozarządowe ·inne instytucje i jednostki	·prowadzenia zajęć profilaktycznych przez nauczycieli, psychologów, pedagogów.
---	-------------------	--	--

Cel 4. Ograniczanie dostępu do alkoholu			
1. Organizowanie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych	·liczba szkoleń ·liczba odbiorców	·Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ·inne instytucje i jednostki	Ważne jest, aby sprzedawca i podawać napoje alkoholowe w sposób, który zminimalizuje negatywne skutki jego spożywania. Sprzedawcy muszą myśleć o tym, komu sprzedają i przede wszystkim dbać o dobro klienta. Muszą też mieć świadomość, jakie konsekwencje im grożą w przypadku naruszania prawa w tym zakresie.
2. Kontrole/ sprawdzanie punktów sprzedaży napojów alkoholowych pod kątem zgodności z przepisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	·liczba przeprowadzonych kontroli/ sprawdzeń	·Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Cykliczne i częste kontrole/sprawdzanie punktów sprzedaży napojów alkoholowych mogą istotnie wpłynąć zmniejszenie naruszeń prawa w tym zakresie.
3. Działania interwencyjno – edukacyjne skierowane do sprzedawców dotyczące zakazu sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim	·liczba podjętych działań ·liczba odbiorców	·Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ·organizacje pozarządowe ·inne instytucje i jednostki	Rekomendowane jest przeprowadzenie akcji ulotkowej dla sprzedawców napojów alkoholowych

4. Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

4.1. Zadania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Do zadań Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy w szczególności:

- 1) inicjowanie działań stanowiących zadania własne miasta w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii;
- 2) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu; w tym motywowanie uczestnika postępowania do podjęcia leczenia odwykowego oraz kierowanie do biegłych (psycholog i psychiatra) orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu;
- 3) rozpatrywanie zawiadomień z instytucji, organizacji społecznych i od osób fizycznych, dotyczących osób nadużywających alkoholu;
- 4) kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych;
- 5) wydawanie opinii w formie postanowienia o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych z uchwałami Rady Miasta w sprawie limitów punktów sprzedaży i zasad usytuowania;

- 6) udział w posiedzeniach grup roboczych realizujących procedurę „Niebieskie Karty” oraz w zespole interdyscyplinarnym ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 7) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczanie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia;
- 8) organizowanie szkoleń dla sprzedawców, dla osób posiadających zezwolenia i ubiegających się o zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

4.2. Wynagrodzenie członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Za każde posiedzenie Komisji związane z realizacją zadań ustawowych i wynikających z realizacji Programu, członkom MKRPA przysługuje wynagrodzenie wynoszące pięciokrotność pełnej wysokości diety za czas podróży krajowej z wyłączeniem Przewodniczącego MKRPA, któremu przysługuje wynagrodzenie wynoszące siedmiokrotność pełnej wysokości diety za czas podróży krajowej;

2. Wysokość diety określa rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013 r. poz.167);

3. Podstawę do wypłacenia wynagrodzenia stanowi lista obecności z poszczególnych posiedzeń MKRPA poświadczona przez Przewodniczącego MKRPA.

4. Członkom Komisji przysługuje również dofinansowanie kosztów udziału w szkoleniach, seminariach, konferencjach.

5. W związku z podróżami służbowymi członków Komisji przysługuje im dieta, zwrot kosztów podróży i noclegów na zasadach i w wysokości określonych rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej.

5. Realizacja Programu

1. Realizacja Programu jest koordynowana przez Pełnomocnika Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii. Nadzór merytoryczny – finansowy sprawuje dysponent środków przeznaczonych na realizację Programu.

2. Zadania Programu mogą być realizowane poprzez działalność następujących podmiotów:

- 1) Urząd Miasta Lubartów;
- 2) poszczególne wydziały Urzędu Miasta Lubartów.;
- 3) Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 4) Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie;
- 5) Policję;
- 6) szkoły i placówki oświatowo – wychowawcze;
- 7) ośrodki leczenia uzależnień
- 8) ośrodki zdrowia oraz poradnie psychologiczno – pedagogiczne;
- 9) organizacje pozarządowe oraz kościelne i wyznaniowe;
- 10) inne podmioty i instytucje działające na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii;
- 11) instytucje samorządowe;
- 12) partnerów zewnętrznych.

3. Program jest realizowany we współpracy osób, instytucji rządowych i samorządowych oraz organizacji pozarządowych, a także grup samopomocowych i nieformalnych, zajmujących się zdrowiem, edukacją, kulturą, sportem oraz wychowaniem w trzeźwości.

4. Program uwzględnia lokalne możliwości realizacji pod względem prawnym, administracyjnym i ekonomicznym, a także wiedzę na temat przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu i narkotyków, leczenia, rehabilitacji i resocjalizacji osób uzależnionych oraz redukcji szkód społecznych spowodowanych uzależnieniem i współuzależnieniem.

5. Realizacja finansowa Programu nastąpi poprzez:

- 1) przekazanie środków miejskim jednostkom sektora finansów publicznych;
- 2) udzielanie dotacji celowej jednostkom spoza sektora finansów publicznych;
- 3) zakup towarów i usług od podmiotów prawnych i fizycznych;
- 4) tworzenie niezbędnego zaplecza, w tym m.in. finansowanie wynagrodzeń osobowych, zakup nagród, zakup materiałów informacyjno – edukacyjnych, finansowanie kosztów związanych z działalnością Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, itp.

6. Podmioty zamierzające realizować zadania w ramach Programu zobowiązane są do złożenia oferty w Urzędzie Miasta Lubartów, zawierającej merytoryczny opis projektu, kosztorys oraz podstawowe dane na temat oferenta, zgodnie z przepisami prawa i z informacjami przedstawionymi przez Urząd Miasta.

7. Źródłem finansowania zadań wynikających z Programu są środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Wydatki przeznaczone na realizację zadań własnych gminy, wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, określonych w Programie, ujęte zostały w tabeli- plan wydatków budżetowych na rok 2021.

6. Monitoring oraz ewaluacja Programu

1. Systematyczne monitorowanie sytuacji w zakresie uzależnień od alkoholu i narkotyków dostarcza informacji do planowania działań profilaktycznych oraz oceny ich skuteczności. System monitorowania stanowi zaplecze informacyjne dla podmiotów realizujących zadania z zakresu rozwiązywania problemów uzależnień od alkoholu i narkotyków. Monitorowanie zjawisk związanych z uzależnieniami od alkoholu i narkotyków na terenie miasta polegają w szczególności na diagnozowaniu i monitorowaniu problemów wyżej wymienionych uzależnień oraz badaniu efektywności lokalnych działań podejmowanych w ramach Programu.

2. Ewaluacja Programu obejmuje systematyczne, konsekwentne zbieranie danych oraz ich analizę i interpretację, w celu sprawdzenia czy działania zaplanowane w Programie zostały przeprowadzone zgodnie z założeniami. Ewaluacja ta może dotyczyć zarówno wyników danego działania, jak też procesu jego implementacji. Ponadto analiza przebiegu poszczególnych działań w ramach Programu ułatwia zaplanowanie dalszych działań i interpretację efektów ewaluacji wyników Programu. Ewaluacja Programu powinna mieć charakter ciągły i być dokonywana zarówno przez jego realizatorów, jak też ewaluatorów zewnętrznych.

3. Po zakończeniu realizacji zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii podmioty biorące udział w realizacji Programu zobowiązane są do przedstawienia sprawozdań, przeprowadzenia ewaluacji rezultatów swojej działalności oraz składania wyjaśnień i uzupełnień do przebiegu zadania, na wniosek osób kontrolujących realizację zadania publicznego i monitorujących realizację Programu.

4. Burmistrz Miasta przedkłada Radzie Miasta sprawozdanie z wykonania zadania w terminie do 31 marca 2022 r.

7. Plan wydatków budżetowych na 2021 rok

LP.	Wyszczególnienie	Plan wydatków § 85154	Plan wydatków § 85153	Ogółem
1	Szkoła Podstawowa Nr 1	14 100 zł	9 300 zł	23 400 zł
2	Szkoła Podstawowa Nr 3	110 900 zł W tym 90 000 na świetlicę terapeutyczną	13 800 zł	123 700 zł
3	Szkoła Podstawowa Nr 4	6 800 zł	4 400 zł	11 200 zł
4	II Liceum Ogólnokształcące	11 200 zł	7 500 zł	18 700 zł
5.	Dotacja- organizacje pozarządowe	70 000 zł	10 000 zł	80 000 zł

6.	Rekreacja i wypoczynek MOSIR	150 000 zł		150 000 zł
7.	Wynagrodzenie bezosobowe	40 000 zł		40 000 zł
8.	Składki na ubezpieczenia społeczne	6 500 zł		6 500 zł
9.	Składki na Fundusz Pracy	1 000 zł		1 000 zł
10.	Zakup materiałów i wyposażenia		2 500 zł	2 500 zł
11.	Zakup usług pozostałych	19 500 zł	7 500 zł	28 000 zł
12.	Koszty sądowe	15 000 zł		15 000 zł
13.	Razem	445 000 zł	55 000 zł	500 000 zł

Wyniki głosowania

Głosowano w sprawie: uchwalenia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021,

ZA: 17, PRZECIW: 1, WSTRZYMUJĘ SIĘ: 3, BRAK GŁOSU: 0, NIEOBECNI: 0

Wyniki imienne:

ZA (17)

Jacek Bednarski, Robert Szczepan Błaszczak, Teodor Czubacki, Grzegorz Benedykt Gregorowicz, Grzegorz Piotr Jaworski, Maria Kozak, Tomasz Krówczyński, Piotr Kusyk, Anna Kuszner, Renata Urszula Mazur, Elżbieta Monika Mizio, Beata Pasikowska, Marek Adam Polichańczuk, Grzegorz Piotr Siwek, Jan Stanisław Ściseł, Jacek Tomasz Tchórz, Krzysztof Adam Żyśko

PRZECIW (1)

Wiesława Romańska-Serwin

WSTRZYMUJĘ SIĘ (3)

Ewa Grabek , Jacek Mikołaj Tomasiak, Andrzej Wojciech Zieliński

Głosowanie zakończono w dniu: 29 stycznia 2021, o godz. 16:52